

OPEN MOS-VORMINGEN

1 Energiezorg op school

De CO₂-calculator (Scholen voor minder CO₂)

Wil je jouw leerlingen op een leuke manier leren hoe ons gedrag het klimaat beïnvloedt? Wil je de CO₂-uitstoot van jouw school samen met je leerlingen op een bevattelijke manier in kaart brengen? De gloednieuwe CO₂-calculator klaart de klus!

Tijdens deze feestelijke vorming maak je niet alleen kennis met de CO₂-calculator, maar brengen klimaatwetenschappers en poolreizigers Lineke Woelders en Jan Lenaerts tevens een boeiend verhaal over de klimaatverandering. Een aanrader!

▪ **Wanneer?**

14 september 2016 van 9.30 tot 12.30 uur

▪ **Waar?**

Provinciehuis Vlaams-Brabant, Leuven

▪ **Doelgroep**

Schooldirecties basisonderwijs, leerkrachten derde graad basisonderwijs, pedagogisch begeleiders, onderwijsinspectie, milieu- en duurzaamheidsambtenaren en schepenen onderwijs en leefmilieu.

Meer info en inschrijven op

[www.vlaamsbrabant.be/scholen-voor-minder-CO₂](http://www.vlaamsbrabant.be/scholen-voor-minder-CO2)

Energiebeheer voor technisch onderhoudspersoneel en energie-coördinatoren.

Wil jouw school op korte termijn komaf maken met overtollig energiegebruik?

Dat kan vaak heel eenvoudig en met weinig investeringen. Alleen al door de bestaande installaties goed af te regelen, kan je 10 tot 40% energie (en geld!) besparen.

Reserveer deze dag alvast in je agenda voor een opleiding van het Steunpunt DuBo, dienst Energiebegeleiding.

▪ **Wanneer?**

Maandag 24 oktober 2016 van 9 tot 16 uur.

▪ **Waar?**

Stadhuis van Halle Oudstrijdersplein 18, 1500 Halle.

▪ **Doelgroep**

Iedereen die betrokken is bij het energiebeheer en onderhoud van de energie-installaties in scholen. Voor basis- en secundair onderwijs.

2 Geef je school Groene Longen!

Natuur-Op-School-inspiratiedag

Het schooldomein inrichten als groene speel- en leerplek is een uitdaging én een kans. Op deze vorming kom je meer te weten over het provinciaal subsidiereglement Natuur-Op-School en de provinciale tuincampagne. We maken je wegwijs in de opmaak van een stappenplan en we bekijken hoe je de vergroening kan integreren in het educatief project.

De inspiratiedag sluit perfect aan bij de Open Schooltuinendag die plaatsvindt op 17 mei 2017.

▪ **Wanneer?**

19 april 2017 van 9.30 tot 12.30 uur

▪ **Waar?**

Provinciehuis Vlaams-Brabant, Leuven

▪ **Doelgroep**

Directies, leerkrachten en natuurouders

Open Schooltuinendag BaO en SO

Ben je ook op zoek naar inspiratie om de eigen schooltuin te vergroenen? Wil je weten hoe anderen de handen uit de mouwen staken en tot inspirerende realisaties kwamen? Maak dan je keuze op de kaart en ga met enkele collega's en/of (groot) ouders op bezoek bij scholen die hun schooltuin openstellen en graag hun ervaringen willen delen.

▪ **Wanneer?**

17 mei 2017 van 9 tot 12 uur en/of van 12 tot 15 uur

▪ **Waar?**

Kaartje met de locatie van de schooltuinen en inschrijvingsformulier beschikbaar vanaf het voorjaar op: www.vlaamsbrabant.be/openschooltuinendag

Heb je specifieke vragen of wens je een pedagogische studiedag of personeelsvergadering op maat van het door jouw school gekozen thema? Contacteer gerust je MOS-begeleider.

- Ann Thienpont | 016-26 72 37 | ann.thienpont@vlaamsbrabant.be
- Herwig Kevelaerts | 016-26 72 57 | herwig.kevelaerts@vlaamsbrabant.be

TEAMGERICHT VORMINGSAAANBOD

Naast de open MOS-vormingen hebben wij ook een teamgericht vormingsaanbod, ideaal voor jouw personeelsvergaderingen of pedagogische studiedagen. Deze vormingen worden op vraag van de school gratis op locatie gebracht. De inhoud wordt vooraf met directie en/of werkgroep besproken, zodat we een aanbod op maat van de school kunnen verzorgen.

- **Duur?** 2 à 3 uur, 1 of meerdere sessies: visie, planning en educatief plan zowel voor kleuter- als lager onderwijs

1 Groene speel- en leerplekken op school

1. Een gedragen visie

Waarom kiezen voor een groene speelplek? Wat zijn de troeven, waarden, belemmeringen en valkuilen van een schooltuin? We maken samen keuzes en komen zo tot een gemeenschappelijk gedragen visie.

2. Het stappenplan

De vergroening van een speelplaats is geen nattevingerwerk. Met concrete voorbeelden en oefeningen helpen wij jullie op weg om jullie groene dromen waar te maken.

3. De vergroening integreren in het educatief project

Hoe integreer je een natuurvriendelijke schooltuin in het educatief project? Hoe bouw je een vergroeningsthema op vanuit onderzoekend leren? Van schooltuin naar leerplan en omgekeerd.

- **1, 2 en/of 3 sessies**

- **Doelgroep**

Aanbevolen voor het volledige schoolteam.

Info en reservatie: mos@vlaamsbrabant.be

2 Energie en klimaat

Drie sessies om dit brandend actueel thema ook op school bespreekbaar te maken.

1. Vorming klimaat

Wat is klimaatopwarming? Hoe leg je dit uit aan kinderen? Hoe laten we kinderen kennismaken met de gevolgen van de klimaatopwarming voor mens en natuur, hier en elders? En dit zonder te doemdenken? Speelse en leerrijke werkvormen zoals prikkelnieuws en wetenschappelijke proefjes komen aan bod.

- **Tijd**

2 à 3 uur

- **Doelgroep**

Aanbevolen voor het volledige schoolteam.

Info en reservatie: mos@vlaamsbrabant.be

2. Vorming klimaat en energie

Gaan we op school en in de klas wel bewust om met energie? Hoe groot is ons energieverbruik? Kunnen we samen minder CO₂ uitstoten? Hoe kunnen de CO₂-calculator en de energiekoffer ons daarbij helpen? We leggen de link met techniek (S.T.E.M.), taal en wiskunde. En we helpen jou met het klimaatplan van de school.

- **Tijd** 2 à 3 uur

- **Doelgroep**

Aanbevolen voor het volledige schoolteam.

Info en reservatie: mos@vlaamsbrabant.be

3. De MOS-energiekoffer en de CO₂-calculator: een symbiose tussen S.T.E.M. en energiezorg

De MOS-energiekoffer zit boordevol meetinstrumenten om met de leerlingen op een speelse manier te speuren naar sluipverbruik en hoge temperaturen op school. Je leert de verschillende instrumenten uit de koffer (lampentester, energiemeter, CO₂-meter) te gebruiken.

De CO₂-calculator brengt de CO₂-uitstoot van jouw school in kaart. Je simuleert er bovendien de CO₂-winst van tal van acties rond mobiliteit, energie, voeding, ... mee. De grafieken interpreteer je tijdens de lessen wiskunde. Duik samen met ons in de CO₂-calculator en leer de mogelijkheden op het vlak van S.T.E.M. en andere leergebieden.

De MOS-energiekoffer is geschikt voor leerlingen **vanaf het vierde leerjaar**.

Leerlingen van de **3de graad** kunnen aan de slag met de CO₂-calculator.

- **Tijd**

1 à 2 uur

- **Doelgroep**

Leerkrachten van het 4de, 5de en 6de leerjaar.

Info en reservatie: mos@vlaamsbrabant.be

3 Genoeg voor iedereen, altijd en overal?

'Genoeg voor iedereen, altijd en overal'. Dat is waar duurzame ontwikkeling voor staat. Maar hoe werken we hieraan in onze klas of school? Hoe leren we kinderen nadenken over hun eigen handelen? Hoe leren we hen bewuste keuzes maken voor een leefbare wereld?

Nieuwe kennis, systeemdenken, werken aan waarden en emoties en actiegerichtheid zijn de bouwstenen van Educatie voor Duurzame Ontwikkeling (EDO). Voor elk van deze basisprincipes brengen we nieuwe werkvormen en praktijkideeën aan.

- **Tijd**

3 uur. Wordt enkel gebracht op pedagogische studiedag.

- **Doelgroep**

Het hele schoolteam.

VLAAMS-BRABANT